

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **Václav Král – provádění staveb, s.r.o.**, se sídlem v Praze 3, Husinecká 903/10, IČ: 26088657, zastoupeného Mgr. Ing. Ondřejem Chalupou, advokátem, se sídlem v Praze 2, Mánesova 1374/53, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem v Praze 10, Vršovická 1442/65, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.8.2011, č.j.: 240/510/11-2 O 9/11 16880/ENV/2011,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“ nebo „žalovaný“) blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým ministerstvo rozhodlo o odvolání žalobce tak, že v I. výroku změnilo znění rozhodnutí Správy Národního parku Šumava (dále jen „Správa“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 13.12.2010, zn. SZ NPS 06700/2009/20 – NPS 02916/2010 podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) tak, že znění jeho I. výroku za slovním spojením „ukládá pokutu“ nahradilo textem: ve výši 60 000,- Kč (slovy: šedesát tisíc korun českých) za protiprávní jednání uvedené v § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jehož úplné znění bylo zveřejněno pod č. 18/2010 Sb. (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), kterého se společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., dopustila tím, že v období mezi 1. až 9. červencem 2009 v rozporu s ust. § 7 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, poškodila skupinu tří

javorů klenů (*Acer pseudoplatanus*) rostoucích mimo les na hranici p.p.č. 3500/1 a na p.p.č. 4519/4 v k.ú. Hartmanice II, když při hloubení výkopu dlouhého cca 21 m a hlubokého cca 1,8 m na pozemku p.č. 4419/4 v k.ú. Hartmanice II pro odvodnění stavby penzionu na pozemku p.č. 4518 v k.ú. Hartmanice II přetrhla části jejich kořenových soustav.

Ve II. výroku napadeného rozhodnutí ministerstvo potvrdilo dle § 90 odst. 5 správního řádu druhý výrok prvostupňového rozhodnutí ze dne 13.12.2010.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací orgán nejprve konstatoval, že uložení pokuty správním orgánem I. stupně ve výši 90 000,- Kč za protiprávní jednání naplňující skutkovou podstatu správního deliktu podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny a skutečnost, že účastník řízení podal odvolání, v němž namítá, že se sice ztotožňuje se zjištěním, že došlo k částečnému poškození kořenové soustavy javoru kleny, avšak tvrdí, že nelze najisto postavit, kdo je za toto poškození odpovědný. Pan V. K. st. uvedl, že to byl on osobně, kdo rozhodl o provedení výkopu, čímž chtěl zdůraznit, že tak činil na vlastní pěst, nikoliv v rámci smluvního vztahu na výstavbu penzionu, kterým byl vázán účastník řízení. Správní orgán přesto činí odpovědným účastníka řízení a nerozlišuje mezi jednáním konkrétní osoby jako fyzické osoby a jednáním konkrétní osoby jako statutárního orgánu, tedy jednáním právnické osoby. Rovněž namítá, že správní orgán pochybil i pokud jde o rozsah a závažnost poškození kořenových soustav a správní orgán nevyužil možnosti místního šetření, aby zjistil, zda zásah do kořenové soustavy způsobil stromům zásadní újmu. Odvolatel tvrdí, že i kdyby byl za jednání odpovědný, jednalo by se o pokutu zcela nepřiměřenou. Rovněž vznáší námitku nicotnosti napadeného rozhodnutí a nicotnosti usnesení, jímž bylo zahájeno řízení ve věci, neboť správní orgán zahájil správní řízení s obchodní firmou Václav Král – provádění staveb, s.r.o. a nikoliv s V. K. – fyzickou osobou, když mylně dospěl k závěru, že odpovědným za protiprávní jednání je jmenovaná společnost, již pokutu uložil.

Odvolací orgán doplnil spis o podklady získané z počítačové sítě INTERNET, tj. o úplný výpis z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl C, vložky 13302 pro společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., o údaje z veřejné části živnostenského rejstříku vztahující se k této společnosti, o informace o pozemku p.č. 4518 v k.ú. Hartmanice II, o korespondenci odvolacího orgánu s paní Š. D. F., o smlouvu o dílo uzavřenou dne 15.11.2008 mezi společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o. a paní Š. F. a o elektronickou kopii listů č. 5093843 až 5093848 stavebního deníku vedeného odvolatelem jako zhotovitelem stavby penzionu Rovina a následně se vypořádal s námitkami uvedenými v odvolání (viz podrobněji na str. 8 a násl. tohoto rozsudku).

Proti tomuto rozhodnutí směřuje **podaná žaloba**. Žalobce své námitky proti napadenému rozhodnutí uvedl v následujících žalobních bodech:

V prvním žalobním bodu namítá žalobce nicotnost napadeného rozhodnutí, kterou odvíjí od skutečnosti, že správní orgán I. stupně uložil povinnost obchodní firmě Václav Král – provádění staveb, s.r.o., ačkoliv obchodní firma je toliko bezsubjektní označení podnikatele, nikoliv však subjekt právních vztahů, kterému lze přiznávat práva a ukládat povinnosti, jímž je v daném případě obchodní společnost vystupující pod svou obchodní firmou. Nadto žalobce namítal již v průběhu správního řízení, že i samotné zahájení

správního řízení bylo uskutečněno v rozporu se zákonem, když i usnesení o zahájení správního řízení obsahovalo výrok, že správní řízení je zahajováno s obchodní firmou Václav Král – provádění staveb, s.r.o.

Žalobce rovněž uvedl, že nicotným je napadené rozhodnutí i pro absolutní omyl v osobě adresáta, protože bylo směřováno proti obchodní firmě a současně i správní řízení bylo zahájeno s obchodní firmou, neboť uložení povinnosti něčemu, co není osobou v právním slova smyslu a není způsobilé mít práva a povinnosti, představuje jeden z případů nejzávažnější vady, k níž soud přihlíží z úřední povinnosti. Na podporu uvedeného poukázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.5.2005, sp.zn. 2 As 43/2005, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o uložení pokuty, které bylo vydáno vůči obchodní firmě, tedy neexistujícímu subjektu, nemá právní účinky.

Ve druhém žalobním bodu namítá žalobce, že jednání, které je obchodní firmě Václav Král – provádění staveb, s.r.o. kladeno za vinu, se nedopustila obchodní společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., ale V. K. jako fyzická osoba, bez jakékoliv spojitosti s obchodní společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o.

Spojitost zde nemohla být proto, že onen výkop nebyl součástí projektové dokumentace pro výstavbu dotčeného penzionu, a tudíž nebyl závazkem společnosti jako takové. V době uskutečnění jednání nebyl V. K. v jakémkoliv vztahu k žalobci, což bylo prokázáno příslušnými listinami; skutečnost, že uvedené nebylo zaneseno do obchodního rejstříku, protože bylo pouze přechodného trvání, je zcela irrelevantní.

Ve třetím žalobním bodu namítá žalobce, že sankce uložená napadeným rozhodnutím je nepřiměřeně vysoká, když žalovaný sám v napadeném rozhodnutí uvedl, že za poškození jedné dřeviny takového typu je ukládána pokuta v rozmezí 15 000,- až 20 000,- Kč, přičemž jako polehčující okolnost uvedl, že v daném případě se jednalo o první poškození, a přesto byla uložena pokuta na samé horní hranici obvyklé sankční sazby.

Dle žalobce je napadené rozhodnutí nicotné, popř. nezákonné a navrhuje jej tedy zrušit.

V písemném **vyjádření k žalobě** navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a k meritu věci uvedl, že napadeným odvoláním bylo změněno rozhodnutí Správy národního parku Šumava, jehož prvním výrokem byla obchodní firmě Václav Král – provádění staveb, s.r.o., IČ 26088657, se sídlem Stachy 76, 384 73 Stachy, podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, uložena pokuta 90 000,- Kč za poškození dřevin rostoucích mimo les (tří javorů klenů). Na základě odvolání žalobce změnil žalovaný napadené rozhodnutí ve výroku o pokutě (snížil výši pokuty na částku 60.000,- Kč) a potvrdil povinnost nahradit náklady řízení. Pokuta a povinnost nahradit náklady řízení byla skutečně prvoinstančním orgánem uložena právnické osobě označené v souladu s výpisem z obchodního rejstříku jako obchodní firma Václav Král - provádění staveb, s.r.o., IČ 26088657, se sídlem Stachy 76, 384 73 Stachy, což nebylo odvolacím orgánem v napadeném rozhodnutí změněno.

K jednotlivým žalobním bodům uvedl žalovaný následující:

- *k námitkám obsaženým v prvním žalobním bodu*, že účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2 správního řádu); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, kdo byl účastníkem podle § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu, neboť právnická osoba je v jeho výrocích označena názvem i sídlem a kromě toho i dodatkem označujícím i její právní formu i identifikačním číslem. Správní řízení bylo správními orgány vedeno s právnickou osobou Václav Král – provádění staveb, s.r.o. a této právnické osobě byla rozhodnutím uložena pokuta dle zákona o ochraně přírody a krajiny a povinnost nahradit náklady řízení dle správního řádu;

- *k námitce absolutního omylu v osobě adresáta*, že ze správního spisu vyplývá, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno s právnickou osobou Václav Král – provádění staveb, s.r.o. se sídlem Stachy 76, IČ 26088657 a této právnické osobě byla rozhodnutím uložena pokuta a povinnost nahradit náklady řízení. Použití termínu obchodní firma namísto např. pojmu společnost před konkrétním označením účastníka řízení nevyvolává pochybnost o identitě účastníka. Judikatura, na níž upozorňuje žalobce, se vztahuje na případy fyzických osob – podnikatelů, v nichž pokuta nebyla uložena fyzické osobě, nýbrž obchodní firmě označené fantazijním dodatkem. Z žalovaného napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, komu a za co byla pokuta uložena. Subjekt odpovědný za správní delikt spáchaný poškozením dřevin byl určen správně a byla mu uložena přiměřená sankce.

- *k námitkám obsaženým ve druhém žalobním bodu*, že jmenovaná společnost (jako zhotovitel) a paní Š. F. (jako objednatel) uzavřely dne 15. listopadu 2008 smlouvu o dílo, jejímž předmětem byla „Přestavba stávajícího zemědělského objektu a jeho dostavba na penzion na p.č. 4518, k.ú. Hartmanice“. Ve smlouvě o dílo není specifikována projektová dokumentace, podle níž má být „přestavba“ prováděna, avšak je v ní počítáno s dílčími vícepracemi a změnami, které budou zaznamenávány do stavebního deníku vedeného zhotovitelem. Výkop pro odvodnění stavby penzionu, jehož hloubením mechanizací došlo k poškození dřevin, sice nebyl v projektové dokumentaci řešen, avšak jednak skutečné vedení stavby vykazuje od ověřené projektové dokumentace obvykle odchylky a jednak by objednatel od zhotovitele jistě nepřevzal místo řádně dokončeného díla (ve smyslu bodu 5.6. smlouvy o dílo) vodou poničenou stavbu. V. K., společník a jednatel zhotovitele, byl přítomen na staveništi dne 9.7.2009, když zaměstnankyně správního orgánu prováděla terénní šetření a sepisovala zápis ve věci poškození javorů klenů výkopem pro odvodnění, pořizovala fotodokumentaci. Správní řízení o uložení sankce bylo zahájeno se společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o., kterou jako dodavatel stavebních prací označil zástupce objednatele Ing. B..

Při ústním jednání nařízeném k projednání věci uvedl jednatel zhotovitele pan V. K. k věci: „Bylo to moje rozhodnutí provést výkop, protože v daný den jsem přišel na staveniště a zjistil jsem, že ve sklepení novostavby je cca 15 cm vody. Nemohl jsem dopustit zničení stavby za cca 10 mil. Kč. Podle zákresu, který mi poskytl investor, jsem se domníval, že dotčený pozemek ve vlastnictví paní F.. Do dnešního dne jsou provlhlé zdi, ve stavbě byly použity vysoušeče. V daném okamžiku jsem na stromy nemyslel, uvědomuji si však, že při výkopu došlo k poškození jejich kořenových soustav, což nebylo mým úmyslem“. Odvolací orgán konstatoval, že na jednání V. K. neuvedl, že v době poškození dřevin realizací výkopu nebyl ke společnosti zhotovitel v žádném vztahu, jak následně uváděl jeho zástupce JUDr. P. Š. ve vyjádření ze dne 12.10.2009, v němž také tvrdil, že k realizaci výkopu nemohlo dojít v souvislosti se stavebními pracemi při výstavbě penzionu. Uvedené vyvrací obsah vyjádření pana V. K. na ústním jednání. Ve stavebním deníku předmětné stavby je

v denních záznamech pořízených v období od 29.6.2009 do 9.7.2009 (tj. do dne, kdy správní orgán zjistil poškození dřevin výkopem odvodnění stavby) opakovaně zaznamenáno jako terénní úpravy či terénní práce hrabání odvodňování, odvodňování, odvodnění nádrže a stavby, přičemž tato činnost je označena jako VP, tj. vícepráce. V žádném z těchto dnů však není zaznamenáno, že se na stavenišťě dostavil pan V. K. st., prohlížel sklepení novostavby penzionu, činil podle zjištěného stavu na místě rozhodnutí, používal mechanizaci k hloubení výkopu, pokládal odvodnění a výkop zahrnoval, to vše v domněnku, že se pohybuje na pozemku stavebníka (objednatel). Taková situace by jistě byla zaznamenána, když právě v době od 3.7.2009 do 15.7.2009 nebyl pan V. K. dle zápisu z mimořádných valných hromad společnosti Václav Král – provádění staveb, s.r.o. jednatelem společnosti zhotovitele a s touto společností dokonce neměl dle tvrzení zástupce společnosti vůbec nic společného. Jako fyzická osoba neměl pan V. K. žádný smluvní vztah ani k objednateli, takže v tvrzeném případě neměl jakýkoliv důvod na stavenišťě docházet, natož vstupovat do stavby, vydávat pokyny a sám cokoli činit.

Odvolací orgán shledal zápisy z mimořádných valných hromad společnosti zhotovitele, dle nichž měl být pan V. K. st. (za více než čtyři roky existence společnosti) právě v předmětné době na dobu 2 týdnů odvolán z funkce jednatele společnosti a nahrazen v ní synem, za účelové. Společnost jako stavební podnikatel je spojena s panem V. K. st., jelikož právě on, nikoliv jeho syn, je autorizovaným stavitelem v oboru pozemní stavby na základě osvědčení o autorizaci vydaného ČKAIT s číslem 14262 a dle údajů z veřejné části živnostenského rejstříku je po celou dobu existence společnosti odpovědným zástupcem ve vztahu k živnostenskému oprávnění č. 1 společnosti Václav Král – provádění staveb, s.r.o., kde předmětem podnikání je provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Zápisy z mimořádných valných hromad předložené společností prokazují pouze, že V. K. nebyl v době od 3.7.2009 do 15.7.2009 jednatelem jmenované společnosti, nikoliv to, že ke zhotoviteli nebyl v té době v jakémkoliv vztahu a již vůbec ne skutečnost, že odvodnění stavby, při jehož realizaci došlo k poškození dřevin, nebylo provedeno zhotovitelem, který práce zaznamenal ve stavebním deníku stavby. Skutečnost, že odvodnění (výkop) nebylo součástí projektové dokumentace, neznamená, že jeho provedení nemělo spojitost se zhotovitelem. Součástí projektové dokumentace nebyly ani další činnosti zaznamenané ve stavebním deníku, a přesto byly rovněž jako vícepráce zhotovitelem prováděny (např. dne 13.7.2009 hloubení sklípku);

- *k námitkám ve třetím žalobním bodu*, že správním orgánem I. stupně byla uložena pokuta ve výši 90 000,- Kč, která byla snížena odvolacím orgánem na částku 60 000,- Kč. I když žalobce upozorňuje na polehčující okolnost, tedy, že pokuta byla uložena za první případ poškození, opomíjí však okolnost přitěžující, a sice že se jednalo o dřeviny rostoucí ve zvláště chráněném území – národním parku a další obsah odůvodnění výše pokuty uvedený na str. 8 a 9 žalobou napadeného rozhodnutí;

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce (výzva k vyjádření ohledně možnosti rozhodnout ve věci bez jednání byla zástupci žalobce doručena dne 21.

10. 2011) nesouhlas s takovým projednáním věci ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřil a žalovaný výslovně v přípisě ze dne 9. 1. 2012 souhlasil s rozhodnutím ve věci bez jednání (§ 51 s.ř.s.).

Z předloženého správního spisu zjistil soud následující pro rozhodnutí ve věci významné skutečnosti:

- dne 9. července 2009 při terénním šetření v sousedství staveniště penzionu na p.p.č. 4518 v k.ú. Hartmanice II (rovněž „penzion Rovina“) zjistila pracovnice správního orgánu I. stupně za přítomnosti Ing. J. B. zajišťujícího na stavbě stavební dozor stavebníka paní Š. F. a pana V. K., jednatele zhotovitele stavby společnosti Václav Král – provádění staveb, s.r.o., že při provádění výkopu pro odvodnění stavby došlo použitou mechanizací (malým bagrem) k poškození kořenového systému tří javorů klenů a u jednoho z nich i k poškození krycích pletiv kmene do výše cca 60 cm (5 míst). Výkop, který byl v den šetření již na jedné straně zahrnut, byl proveden do hloubky zhruba 1,8 m a v délce cca 21 m. Od konce zahrnuté části výkopu směrem k silnici je vyhlouben navazující mělký výkop, který je zaústěn do silničního příkopu. V profilu výkopu došlo k přetrhání slabých i silných kořenů uvedených dřevin. Na místě byl sepsán zápis o zjištěných skutečnostech, k němuž byl připojen situační zákres a barevná fotodokumentace zjištěného stavu. Ing. B. do zápisu uvedl, že provedení výkopu není součástí projektové dokumentace, přítomný V. K. se odmítl vyjádřit a podepsat zápis;

- Oznámením ze dne 14.7.2009 zahájil správní orgán I. stupně se společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o. správní řízení ve věci uložení pokuty za správní delikty dle § 88 odst. 1 písm. c) a § 88 odst. 2 písm. n) zákona o ochraně přírody a krajiny a současně nařídil ústní jednání na den 5.8.2009;

- dne 5.8.2009 se konalo ústní jednání, jehož se zúčastnil V. K., jednatel společnosti Václav Král – provádění staveb, s.r.o., který do protokolu uvedl: „Bylo to moje rozhodnutí provést výkop, protože v daný den jsem přišel na staveniště a zjistil jsem, že ve sklepení novostavby je cca 15 cm vody. Nemohl jsem dopustit zničení stavby za cca 10 mil. Kč. Podle zákresu, který mi poskytl investor jsem se domníval, že dotčený pozemek je vlastnictvím paní F.. Do dnešního dne jsou provlhlé zdi, ve stavbě byly použity vysoušeče. V daném okamžiku jsem na stromy nemyslel, uvědomuji si však, že při výkopu došlo k poškození jejich kořenových soustav, což nebylo mým úmyslem.“ (protokol o ústním jednání ze dne 5.8.2009);

- ve vyjádření ze dne 12.10.2009 žalobce uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že výkopové práce nebyly součástí projektové dokumentace a tudíž k předmětnému jednání nemohlo dojít v souvislosti se stavebními pracemi při výstavbě penzionu. Toto jednání mělo jít zcela k tíži fyzické osoby, která se jej dopustila, neboť se nejednalo o činnost, která byla součástí závazkového vztahu právnické osoby a právnická osoba za ně tudíž nemůže odpovídat. Jde o rozlišení osobní (volní) a pracovní (závazkové) oblasti života fyzické osoby. Pan V. K., který do protokolu z ústního jednání uvedl: „Bylo to moje rozhodnutí provést výkop... atd.“, nebyl v době, kdy výkop provedl, ve funkci jednatele společnosti, nebyl jí zmocněn a nebyl ani jejím zaměstnancem, takže jeho jednání nelze přičítat k tíži společnosti. Protiprávního jednání se nedopustila společnost, nýbrž V. K. jako fyzická osoba. Společnost navrhla, aby řízení s ní bylo zastaveno a V. K. byl postižen za přestupek. O skutečnosti, že V. K. st. nebyl ve funkci jednatele společnosti v inkriminované době vypovídá zápis z mimořádné valné hromady ze dne 1. 7. 2009. K tomuto zápisu dále společnost uvedla, že syn pana V. K. z osobních důvodů funkci jednatele nepřijal, proto se

V. K. st. do funkce jednatele s odstupem několika týdnů vrátil. K vyjádření byl připojen zápis z konání mimořádné valné hromady společnosti ze dne 1.7.2009, která se konala za účasti obou jejích společníků tj. V. K. st. a jeho manželky M. K. a dále Mgr. Ing. O. Ch., valná hromada rozhodla o odvolání V. K. st. s účinností ke dni 2.7.2009 z funkce jednatele společnosti s tím, aby s účinností od téhož dne byl do funkce jednatele společnosti jmenován V. K. ml.;

- dne 22.11.2009 byl srážě doručen zápis z mimořádné valné hromady společnosti konané dne 14.7.2009 za přítomnosti společníků V. K. st. a M. K. a Mgr. Ing. O. Ch., která rozhodla, že byl z funkce jednatele společnosti odvolán V. K. ml. s účinností od 15.7.2009 a do funkce jednatele jmenován V. K. st., s účinností od 15.7.2009;

- **Dne 13. 12. 2010** vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uložil žalobci pokutu ve výši 90 000,- Kč tak, jak bylo uvedeno výše.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

V první řadě se soud zabýval *námitkou nicotnosti napadených rozhodnutí*, neboť pokud by námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by bez dalšího musela vést k vyslovení nicotnosti nebo ke zrušení napadených rozhodnutí, aniž by bylo možné se zabývat ostatními žalobními námitkami.

Teorie považuje za nicotný ten správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, nesmyslnost či neexistence vůle. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času. Nicotný akt nikoho nezavazuje a nikdo jej není povinen respektovat, neboť mu nesvědčí presumpce správnosti (srov. Hendrych, D. a kol.: *Správní právo. Obecná část*. 5. vydání. C. H. Beck, Praha, 2003, s. 136-141).

K pojmu nicotnosti se opakovaně vyjádřil i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, č. j. 1 Afs 6/2005 - 65 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde uvedl, že „*k nicotnosti je soud povinen hledět z úřední povinnosti. Vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje (co není osobou v právním slova smyslu), nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (např. uložení povinnosti podle již zrušeného předpisu).*“

Právě popsané vady vyvolávající nicotnost správního aktu zdejší soud v případě žalobou napadených rozhodnutí neshledal.

Žalobce se nicotnosti rozhodnutí konkrétně dovolává z důvodu absolutního omylu v osobě adresáta, přičemž tvrdí, že správní orgán I. stupně uložil povinnost obchodní firmě

Václav Král – provádění staveb, s.r.o., ačkoliv obchodní firma je toliko bezsubjektní označení podnikatele, nikoliv však subjekt právních vztahů, kterému lze přiznávat práva a ukládat povinnosti. K uvedené námitce je třeba přisvědčit žalobci, že skutečně v I. výroku prvostupňového rozhodnutí uložil správní orgán I. stupně pokutu obchodní firmě a to doslova „Obchodní firmě Václav Král – provádění staveb, s.r.o., IČ 26088657, se sídlem Stachy 76, 384 73 Stachy ...“

Nejvyšší správní soud již judikoval, že chybějící zákonné náležitosti správního aktu mohou vyvolávat jeho nicotnost pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní akt respektovali (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2003, č.j. 2 Afs 12/2003 – 216, publ. pod č. 212/2004 Sb NSS).

Ze znění I. výroku prvostupňového rozhodnutí lze v daném případě jednoznačně seznat, že pokuta byla uložena právnické osobě označené jejím obchodním jménem, identifikačním číslem, které této společnosti náleží, včetně uvedení její právní formy a sídla, tyto identifikační údaje se nadto shodují s údaji uvedenými ve výpisu z obchodního rejstříku jmenované právnické osoby.

Uvedené lze vztáhnout i na správní akt, kterým je „Oznámení o zahájení správního řízení“ ze dne 14.7.2009, jímž zahájil správní orgán I. stupně se společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o. správní řízení ve věci uložení pokuty za správní delikty dle § 88 odst. 1 písm. c) a § 88 odst. 2 písm. n) zákona o ochraně přírody a krajiny a současně nařídil ústní jednání na den 5.8.2009. Žalobce přitom na oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání reagoval tak, že se k nařízenému jednání dne 5.8.2009 dostavil a k věci se vyjádřil jeho statutární zástupce pan V. K. starší. Lze tedy důvodně předpokládat, že i jmenovaný považoval dané řízení za zahájené.

Soud proto učinil závěr, že předmětný správní úkon, jímž bylo řízení zahájeno, není úkonem nicotným. Stejně tak není úkonem nicotným ani následné rozhodnutí ve věci, kterým byla uložena pokuta, neboť nebyla uložena jakési „obchodní firmě“, jak tvrdí žalobce, tedy entitě, která ve skutečnosti vůbec neexistuje, nýbrž právnické osobě jednoznačně identifikovatelné údaji uvedenými ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Pro úplnost lze dodat, že napadenými rozhodnutími byla uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 60.000,- Kč za spáchání správního deliktu a povinnost nahradit náklady správního řízení nikoli něčemu, co není osobou v právním slova smyslu a není způsobilé mít práva a povinnosti, nýbrž adresát byl označen zcela jednoznačným způsobem, nevyvolávajícím pochybnosti o identifikaci právnické osoby žalobce. Z uvedeného důvodu je argumentace poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.5.2005, sp.zn. 2 As 43/2005, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o uložení pokuty, které bylo vydáno vůči obchodní firmě, tedy neexistujícímu subjektu, nemá právní účinky, zcela nepřípadná.

Ve druhém žalobním bodu namítá žalobce, že jednání, které je žalobci kladeno za vinu se nedopustila obchodní společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., ale V. K. jako fyzická osoba, bez jakékoliv spojitosti s obchodní společností Václav Král – provádění staveb, s.r.o., když ze skutečnosti, že předmětný výkop nebyl součástí projektové dokumentace pro výstavbu penzionu, a závazkem společnosti jako takové, vyplývá, že v době uskutečnění jednání nebyl V. K. v jakémkoliv vztahu k žalobci. Nadto skutečnost, že

uvedené nebylo zaneseno do obchodního rejstříku, protože bylo pouze přechodného trvání, je zcela irelevantní.

Soud předně konstatuje, že námitku obdobného obsahu vznesl žalobce již v rámci správního řízení, a proto se s ní odvolací orgán zabýval v napadeném rozhodnutí, konkrétně na str. 5, 6 a 7 napadeného rozhodnutí, kde podrobně objasnil své správní úvahy vedoucí jej k jednoznačnému závěru o odpovědnosti žalobce za sankcionovaný správní delikt. Žalovaný mj. uvedl, že „přestavbu stávajícího zemědělského objektu na penzion na p.č. 4518 v k.ú. Hartmanice II pro paní Š. F. prováděla na základě smlouvy o dílo ze dne 15.11.2008 jako zhotovitel společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o.; dle této smlouvy bylo stanoveno v bodu 7.3 smlouvy, že zhotovitel je povinen vést po dobu provádění díla stavební deník, v němž budou zaznamenány veškeré provedené práce a dodávky, v bodu 10.2 smlouvy, že zhotovitel povede stavební deník a potřebnou fotodokumentaci a v bodu 2.2 smlouvy, že pokud při provádění díla bude nutno provést další práce podle pokynů objednatele, popř. dojde ke změně dílčích částí díla, budou tyto dílčí vícepráce, popř. změny zaznamenány ve stavebním deníku. Z uvedené smlouvy vyplývá, že v daném případě zhotovitelem penzionu byla společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o. Výkop poškozující dřeviny byl dle sdělení V. K. do protokolu z ústního jednání ze dne 5.8.2009 proveden proto, že ve sklepení novostavby byla voda a on nemohl dopustit zničení stavby za cca 10 mil. Kč. Odvolací orgán k tomu uvedl, že novostavbou byl nepochybně penzion, jehož zhotovitelem byla společnost, přičemž z prohlášení pana V. K. je zjevné, že provedení výkopu, při němž došlo k poškození dřevin, bylo v přímé souvislosti se stavbou penzionu – aby nedošlo k jeho zničení. Poté odvolací orgán konstatoval, že z předloženého stavebního deníku zjistil, že dne 9.7.2009 (list č. 5093846) je uvedeno v závěru popisu provedených prací: „terénní práce – odvodnění nádrže + stavby VP“, v záznamech následujících dnů již žádné terénní práce související s odvodněním uvedeny nejsou. V záznamech z předcházejících dnů je u dne 8.7.2009 (list č. 5093845) v popisu provedených prací mj. uvedeno: „práce terénní – odvodnění nádrže a stavby – VP“, v záznamu ze dne 2.7.2009 (list č. 5093844) je uvedeno mj. „hrabání odvodňování“, totéž je uvedeno mezi výčtem prací u dne 1.7.2009 (tentýž list), u dne 30.6.2009 (týž list) je uvedeno „hrabání a pokládání drenáží“, u dne 29.6.2009 (list č. 5093843) je ve výčtu prací uvedeno „hrabání odvodňování“. Odvolací orgán rovněž konstatoval, že v projektové dokumentaci stavby penzionu Rovina, ani v dodatečném povolení stavby není se zřizováním jakéhokoliv odvodnění v rámci navržené a povolené stavby uvažováno, čemuž odpovídá i vyjádření zmocněnce paní F. Ing. B., že provedení výkopu není součástí projektové dokumentace stavby.

Odvolací orgán shledal velmi nepravděpodobným, že by bylo v období mezi 29. červnem a 9. červencem 2009 zřizováno v prostoru staveniště penzionu (v rozporu s projektovou dokumentací stavby a stavebním povolením) několik odvodnění, tedy odvodnění prováděné dle záznamů ve stavebním deníku zhotovitelem stavby a další, odlišné odvodnění prováděné panem V. K. st., který sice zhruba v tomto období (od 3.7.2009 do 15.7.2009) byl přechodně odvolán z funkce jednatele společnosti, nebyl zaměstnancem společnosti, ani osobou jí zmocněnou (jak prohlásila společnost ve vyjádření ze dne 12.10.2009 k zahájení správního řízení), ale přesto se dne 9.7.2009 dostavil na staveniště penzionu a „na vlastní pěst“ rozhodl o provedení odvodňovacího výkopu z obavy ze zničení novostavby penzionu vodou ve sklepení penzionu. U sebe přitom měl náhodou zákres stavby poskytnutý investorem (tj. stavebníkem) zhotoviteli, podle něhož

se domníval, že výkop prováděl na pozemku ve vlastnictví stavebníka (což byl z jeho strany omyl). Odvolací orgán dospěl k závěru, že práce specifikované v záznamech stavebního deníku společnosti ze dne 8. 7. a 9. 7. 2009 jako „terénní práce – odvodnění nádrže + stavby VP“ či „terénní práce – odvodnění nádrže a stavby – VP“ jsou onou činností, při níž došlo k poškození javorů klenů, které správní orgán dne 9.7.2009 na staveništi penzionu šetřil, a kvůli němuž zahájil se společností správní řízení. Tvrzení společnosti (odvolatele), že výkop pro odvodnění neměl žádnou souvislost se stavebními pracemi při výstavbě penzionu odvolací orgán odmítl s poukazem na skutečnost, že objednatel by jistě novostavbu, v jejímž sklepe by se při deštích shromažďovala voda a bylo by ji nutno opakovaně vysoušet, od zhotovitele nepřevzal. Za důsledky prací zaznamenaných ve stavebním deníku penzionu nese odpovědnost zhotovitel této stavby, tj. společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., přičemž je nepodstatné, které osoby byly v té či oné době ve funkci jednatelů společnosti.

K poukazu odvolatele, že stavební a autorský dozor uvedl, že výkop není součástí projektové dokumentace a součástí smluvního vztahu, uvedl odvolací orgán, že toto tvrzení je nepřesné, neboť Ing. B. pouze uvedl, že provedení výkopu není součástí projektové dokumentace, což odpovídá skutečnosti, avšak ohledně odpovědnosti této společnosti nelze nic dovozovat. Z obsahu záznamů ve stavebním deníku vyplývá, že společnost prováděla oproti projektové dokumentaci řadu víceprací, kromě odvodnění např. též hloubení sklípku, usazení betonových desek pro usazení srubu (sauny) a další.

S výše uvedenými závěry se soud shoduje a toliko dodává, že žalobci byla uložena pokuta podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, dle něhož orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000,- Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les. Podle odst. 3 tohoto ustanovení se při stanovení výše pokuty přihlíží k závažnosti protiprávního jednání a k rozsahu hrozící nebo způsobené újmy ochraně přírody a krajiny. Přitom je třeba vzít ve zřetel, že odpovědnost za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny je absolutní objektivní odpovědnost.

V daném případě nemá soud pochybností, že správní orgány správně shledaly osobou odpovědnou za předmětný skutek tj. poškození skupiny tří javorů klenů (*Acer pseudoplatanus*) rostoucích mimo les právnickou osobu Václav Král – provádění staveb, s.r.o., tedy žalobcem, s nímž bylo od zahájení vedeno správní řízení. Z listin doplněných do správního spisu v průběhu odvolacího řízení (tj. z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl C, vložky 13302 pro společnost Václav Král – provádění staveb, s.r.o., z údajů z veřejné části živnostenského rejstříku vztahující se k této společnosti), o jejichž doplnění byl žalobce vyrozuměn přípisem ze dne 30. 6. 2011 vyplývá, že žalobce jako stavební podnikatel měl po celou dobu své existence jediného odpovědného zástupce a to pana V. K. st. , který je odpovědným zástupcem ve vztahu k živnostenskému oprávnění společnosti Václav Král – provádění staveb, s.r.o., jejímž předmětem podnikání je provádění staveb, jejich změn a odstraňování a rovněž projektová činnost ve výstavbě (od 3. 5. 2005, tedy od vzniku společnosti). Z tohoto pohledu se jeví zápisy z mimořádných valných hromad předložené společností zcela účelovými. Snaha žalobce prokázat, že jmenovaný V. K. v období od 3.7.2009 do 15.7.2009 nebyl ve funkci jednatele jmenované společnosti, aby tak odpovědnost za

předmětný správní delikt nenesla společnost, nýbrž V. K. st. jako fyzická osoba, protože jmenovaný ke zhotoviteli nebyl v té době v jakémkoliv vztahu, je nelogické a je v rozporu s tím, co V. K. st. uvedl do protokolu dne 5. 8. 2009. V tento den se dostavil za společnost k nařízenému jednání a objasnil motivaci svého jednání, tedy nařízení provedení výkopu, jehož realizací došlo k předmětnému skutku. Uvedl: „*Nemohl jsem dopustit zničení stavby za cca 10 mil. Kč. Podle zákresu, který mi poskytl investor jsem se domníval, že dotčený pozemek je vlastnictvím paní F. Do dnešního dne jsou provlhlé zdi, ve stavbě byly použity vysoušeče.*“ Dle soudu nelze učinit jiný závěr, než že motivací V. K. st. bylo zabránit poškození „*stavby cca 10 mil. Kč*“, tedy „přestavby zemědělského objektu na penzion na p.č. 4518 v k.ú. Hartmanice II pro paní Š. F., kterou prováděl na základě smlouvy o dílo ze dne 15.11.2008 jako zhotovitel žalobce. Uvedený závěr podporují i jednotlivé zápisy ve stavebním deníku, který byl veden zhotovitelem, tedy žalobcem, jak je podrobně popsáno na str. 6 napadeného rozhodnutí. Soud se ztotožňuje i se závěrem, že sama skutečnost, že odvodnění (výkop) nebylo součástí projektové dokumentace, neznamená, že jeho provedení nemělo spojitost se zhotovitelem; součástí projektové dokumentace nebyly ani další činnosti zaznamenané ve stavebním deníku, a přesto byly rovněž jako vícepráce zhotovitelem prováděny (např. dne 13.7.2009 hloubení sklípku). Lze doplnit, že realizace víceprací, jejichž potřeba vznikne až v průběhu stavby, není ničím neobvyklým.

Ve třetím žalobním bodu namítá žalobce, že sankce uložená napadeným rozhodnutím je nepřiměřeně vysoká, když žalovaný sám v napadeném rozhodnutí uvedl, že za poškození jedné dřeviny takového typu je ukládána pokuta v rozmezí 15 000,- až 20 000,- Kč, přičemž jako polehčující okolnost uvedl, že v daném případě se jednalo o první poškození, a přesto byla uložena pokuta na samé horní hranici obvyklé sankční sazby.

Rovněž tuto námitku vznesl žalobce již v rámci odvolacího řízení. Lze konstatovat, že žalovaný se jí zabýval na str. 7, 8 a 9 (první odstavec) napadeného rozhodnutí, kde mj. uvedl, že dle zápisu z terénního šetření ze dne 9.7.2009 vyplývá, že byl zjištěn výkop o délce cca 21 m a hloubce 1,8 m ve vzdálenosti pohybující se 60 - 100 cm od paty kmenů tří statných javorů klenů rostoucích v prostoru mezi silničním příkopem a výkopem; stav výkopu z tohoto dne byl na místě zakreslen, fotograficky zdokumentován. Výkopem do hloubky 1,8 m došlo k přetržení veškerých silných i slabých kořenů směřujících na stranu výkopu, tj. trvalému zničení cca 30 % kořenové soustavy dřevin. Přetrhané kořeny nebyly před zahrnutím výkopu ošetřeny, takže je reálná hrozba napadení kořenové soustavy dřevin houbovými patogeny vnikajícími tržními ranami. Odvolací orgán vyjádřil obavu, že v nejbližších letech dojde v příčinné souvislosti s poškozením kořenových soustav stromů k odumření těchto dřevin, pokud dříve nedojde v důsledku narušené stability kmenů k jejich pádu. Dospěl k závěru, že v daném případě došlo v příčinné souvislosti se svévolnou činností společnosti k závažnému poškození skupiny tří mohutných, perspektivních dřevin tvořících skupinu, přičemž společnost nevyvinula žádné úsilí zabránit alespoň vzniku houbových chorob poškozených dřevin ošetřením tržných ran kořenů. Prvoinstanční orgán uložil pokutu 90 000,- Kč. Odvolací orgán ověřil výši pokut ukládaných za poškození dřevin Českou inspekci životního prostředí za posledních několik let a zjistil, že za poškození jedné mohutné dřeviny je v průměru ukládána pokuta v rozsahu od 15 000,- Kč do 20 000,- Kč. V daném případě odvolací orgán, zohlednil, že se jednalo o první případ poškození u společnosti, a proto snížil na částku 60 000,- Kč, tj. 20 000,- Kč na jednu dřevinu, když vzal rovněž v potaz, že k poškození dřevin došlo ve

zvláště chráněném území – v národním parku. O tom, že zajištění ochrany dřeviny v okolí stavby penzionu považoval orgán ochrany přírody za důležité vyplývá ze skutečnosti, že v rozhodnutí ze dne 21.2.2007, zn. SZ NPS 09897/2007-NPS 01260/2007, kterým vyjádřila Správa souhlas s umístěním stavby penzionu a kanalizační přípojky odvádějící odpadní vody do kanalizačního sběrače v Dobré Vodě, podmínila souhlas tím, že budou stavby realizovány takovými technickými prostředky a postupy, aby nedošlo k poškození vzrostlé zeleně tvořící porosty. Pokuta za protiprávní jednání po snížení činí 6 % sazby stanovené zákonem, jedná se tedy o pokutu zcela při dolní hranici.

S výše uvedenými závěry se soud shoduje a dodává, že rozpětí sazby za správní delikt, jehož se žalobce dopustil činí dle § 88 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny od 0 - až do výše 1 000 000,- Kč. Jestliže v daném případě žalobci byla uložena pokuta za poškození skupiny tří stromů (rostoucích mimo les) do té míry, že poškozením jejich kořenových soustav hrozí, že dojde k odumření těchto dřevin (pokud dříve nedojde v důsledku narušené stability kmenů k jejich pádu), a to ve zvláště chráněném území – v národním parku, shledává soud pokutu uloženou ve výši 6 % horní sazby za zcela přiměřenou a to i ve vztahu ke skutečnosti uvedené žalovaným v napadeném rozhodnutí, a sice, že za poškození jedné mohutné dřeviny je v průměru ukládána pokuta v rozsahu od 15 000,- Kč do 20 000,- Kč. V daném případě totiž byla pokuta uložena za poškození skupiny tří mohutných, perspektivních dřevin tvořících skupinu a přitom žalobce ani nevyvinul žádné úsilí zabránit minimálně vzniku houbových chorob dřevin ošetřením tržných ran kořenů.

Soud proto uzavírá, že skutkový stav byl v daném případě zjištěn v dostatečném rozsahu a úvahy, z něj vycházející jsou logické, srozumitelné a soudem přezkoumatelné.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. května 2014

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Jeklová